

Organizační řád Středoškolské odborné činnosti

Č. j.: NPICR-606/2023/11-2

Organizační řád soutěže Středoškolská odborná činnost vydávají garant soutěže Národní pedagogický institut České republiky (dále jen NPI ČR) a Ústřední komise soutěže SOČ.

ČÁST PRVNÍ Základní ustanovení

Čl. 1

Charakteristika a cíl soutěže Středoškolská odborná činnost

Soutěž středoškolská odborná činnost (dále jen „SOČ“) je určena pro žáky denního studia všech typů středních škol. Jejím cílem je napomáhat vyhledávání talentovaných žáků, vést je k samostatnému a tvořivému přístupu a systematicky podporovat a rozvíjet jejich odborný růst.

- SOČ se pořádá každoročně.
- SOČ se člení podle oborů a soutěžních kol.

Čl. 2

Garanti soutěžních kol

Garantem soutěže SOČ je Národní pedagogický institut České republiky (dále jen „NPI ČR“), který úzce spolupracuje s Ústřední komisí soutěže SOČ (dále jen „ÚK SOČ“).

Za jednotlivé nižší soutěžní přehlídky (školní, okresní, krajské) zodpovídají jednotlivé pořádající subjekty. Za školní přehlídku zodpovídá učitel v příslušné škole („školní garant“), kterého jmenuje ředitel školy. Za průběh okresních přehlídek a krajské přehlídky zodpovídá příslušný krajský úřad (dále jen „kraj“), který pověřuje uskutečněním soutěže další subjekty (SVČ, DDM, školy) a jmenuje realizátora soutěže (dále jen „okresního/krajského garanta“), jednotlivé členy hodnotících komisí a předsedu příslušné hodnotící komise. Zodpovědným za uskutečnění a organizaci celostátní přehlídky prací SOČ je NPI ČR ve spolupráci s Ústřední komisí SOČ a ve spolupráci s příslušným krajem a jím vybranou organizací (zpravidla se střední školou nebo vyšší odbornou školou), případně s dalšími vybranými organizacemi.

ČÁST DRUHÁ

Čl. 3

Organizace a řízení soutěže

- 1) Soutěž SOČ se uskutečňuje formou soutěžních přehlídek nejlepších samostatných prací žáků, tj. nejlepších řešení teoretických a praktických úloh v předem určených oborech, které žáci osobně obhajují před odbornou hodnotící komisí (dále jen „porota“).
- 2) Soutěžní přehlídky probíhají zpravidla ve čtyřech soutěžních kolech (školní, okresní, krajské a celostátní), dále jen „přehlídky“.
- 3) Obory, podmínky, které musí práce splňovat, termíny konání jednotlivých přehlídek, postupový klíč do celostátní přehlídky, podmínky účasti studentů denního studia všech typů středních škol v soutěži a další informace upřesňující obsah a organizaci příslušného ročníku jsou každoročně publikovány v propozicích SOČ, které vydává NPI ČR a ÚK SOČ a jsou zveřejněny na webu <https://talentovani.cz/souteze/stredoskolska-odborna-cinnost>, a na webu www.soc.cz.

- 4) Termíny konání jednotlivých přehlídek SOČ stanovuje NPI ČR v koordinaci s řídicími orgány dalších soutěží (zejména předmětových olympiád) jednotně tak, aby pokud možno nedocházelo k překryvu termínů jednotlivých soutěží.

Čl. 4

Obecné informace a účast žáků v SOČ

- 1) Soutěžící se do SOČ přihlašuje vyplněním a odesláním elektronické přihlášky, jejíž nedílnou součástí je i nahrání práce a případně též (nepovinných) příloh do elektronického systému SOČ.
- 2) Pro krajskou a celostátní přehlídku je nedílnou součástí přihlášky videoprezentace.
- 3) Soutěžící může v nižších kolech soutěže obhajovat více prací, avšak do Celostátní přehlídky vstupuje pouze s jednou individuální prací, kterou obhajuje pouze v jednom oboru. V případě, že je soutěžící spoluautorem i týmové práce, musí týmovou práci obhajovat spoluautor.
- 4) Práce jsou předkládány v českém jazyce. Na všech soutěžních úrovních probíhají obhajoby prací v českém jazyce a čas obhajoby je pevně určen na 5+15 minut, tzn. 5 minut prezentuje soutěžící základní teze své práce a 15 minut je vyhrazeno pro odbornou diskuzi poroty se soutěžícím.
- 5) Celostátní přehlídky se mohou zúčastnit pouze soutěžící, kteří obhajovali práci alespoň ve dvou nižších soutěžních přehlídkách (školní nebo okresní) a jejichž práce postoupila do krajské přehlídky a byla krajskou komisí SOČ určena k postupu do celostátní přehlídky.
- 6) Do celostátní přehlídky SOČ postupují nejlepší soutěžní práce doporučené krajskou hodnotící komisí (porotou). Vítězná práce, která nebyla doporučena odbornou porotou, do vyšší soutěžní přehlídky nepostupuje.
- 7) V krajských přehlídkách a na celostátní přehlídce stanovují odborné poroty jednoznačné pořadí všech soutěžních prací (jedna soutěžní práce na jedné pozici).
- 8) Soutěžící, kteří se v jednotlivých přehlídkách (školní, okresní, krajská, celostátní) umístí na 1. – 3. místě, obdrží diplom a případně věcný dar, ostatní soutěžící obdrží osvědčení o účasti.
- 9) Úspěšní řešitelé se stanovují v krajské a celostátní přehlídce. Úspěšnými řešiteli v krajské přehlídce SOČ jsou žáci, kteří se umístili na 1. – 3. místě a další autoři soutěžních prací do počtu 60 % všech účastníků v daném soutěžním oboru, pokud soutěžní práce splňují hodnotící kritéria nastavená v propozicích soutěže.
- 10) V Celostátní přehlídce jsou úspěšnými řešiteli všichni žáci, kteří se zúčastnili celostátní přehlídky a obhájili svou práci.
- 11) Pokud má soutěžící výhrady k regulérnosti průběhu soutěže v některé z postupových přehlídek (školní, okresní, krajské), má právo se odvolat k příslušné komisi SOČ, případně komisi o stupeň vyšší. Odvolání je nutné podat nejdéle do 5 dnů od zveřejnění a vyhlášení výsledků příslušné přehlídky. Ústřední komise SOČ řeší pouze regulérnost soutěže v Celostátní přehlídce.

Účast žáků v SOČ je dobrovolná a je podmíněna včasným přihlášením v souladu s harmonogramem SOČ pro aktuální ročník a s pokyny školního (okresního) organizátora SOČ.

Vstupem do soutěže (odesláním přihlášky a nahráním a odesláním práce) souhlasí žák, resp. jeho zákonný zástupce s těmito podmínkami:

- pro účely organizace soutěže zpracovává SOČ osobní údaje účastníka (jméno, příjmení, adresa trvalého bydliště, rok narození, adresa školy, ročník a vaše umístění v soutěži),
 - účastník souhlasí s pořizováním fotografií, digitálních záznamů na zahájení, v průběhu a na zakončení soutěže,
 - prezentace práce je povinná pro krajskou a celostátní přehlídku; bude zveřejněna a zpřístupněna dalším soutěžícím, porotcům a veřejnosti po celou dobu přehlídky, tedy po dobu konání krajské a celostátní přehlídky prací SOČ,
 - práce laureátů z Celostátní přehlídky SOČ jsou umístěny v archivu prací SOČ na webu <https://talentovani.cz/souteze/stredoskolska-odborna-cinnost>, www.soc.cz.
- 1) Žáci mohou soutěžit v kterémkoliv z 18 soutěžních oborů (viz Propozice) s individuální nebo týmovou prací (tým může mít max. 3 členy).
 - 2) Soutěžní prací je originální a samostatně vypracovaná odborná práce, která je předkládána k odbornému posouzení a následně je obhajována před odbornou porotou.
 - 3) Student nemůže opakovaně soutěžit se stejnou prací. Může ale soutěžit s tzv. navazující prací. V tomto případě musí být jasně deklarován posun v řešené problematice a vymezení novosti ve srovnání s prací původní, která již byla v soutěži obhajována. V přihlášce musí být práce označena jako práce navazující.
 - 4) Změnu v zařazení práce do příslušného oboru je možné provést nejpozději před vlastní obhajobou v krajské přehlídce SOČ. Záznam o změně musí být uveden v přihlášce v elektronickém systému SOČ

Čl. 5

Organizace a propagace soutěže na škole, školní přehlídka SOČ

Zodpovědným za uskutečnění soutěže na škole je ředitel školy ve spolupráci s jím pověřeným učitelem (dále jen „školní garant“) nebo jím ustavenou komisí SOČ.

Úkolem školního garanta nebo komise SOČ je:

- 1) ve spolupráci s vedením školy zajistit organizaci a regulérnost průběhu školní přehlídky SOČ a sestavit poroty pro školní přehlídku SOČ,
- 2) podle hodnocení porot určit postupující v souladu s postupovým klíčem (viz čl. 6 – okresní přehlídka, a čl. 7 – krajská přehlídka) a potvrdit v el. systému SOČ postupující soutěžící, případně zaslat funkční model, zařízení, učební pomůcku organizátorovi přehlídky SOČ vyššího stupně,
- 3) po skončení školní přehlídky zaslat komisi SOČ vyššího stupně stručné hodnocení akce včetně počtu soutěžících.
- 4) V případě, že se školní přehlídka neuskuteční pro nedostatečný počet soutěžících, školní garant potvrdí přihlášky soutěžících v el. systému a zaregistruje je přímo do okresní přehlídky SOČ.
- 5) Pokud se okresní přehlídka v daném okrese nekoná, škola je povinna zajistit účast soutěžícího ve školní přehlídce. Přípustné je spojení více škol v rámci okresu s cílem uspořádat společnou školní přehlídku nebo vyslání soutěžícího k účasti na školní přehlídce jiné školy v okrese. Následný postup do krajského kola je podmíněn absolvováním alespoň jednoho kola nižšího, tedy školní či okresní přehlídky.

Čl. 6

Okresní přehlídka a okresní komise SOČ

- 1) Pro řízení SOČ v okresech zřizuje kraj okresní komise SOČ, které jsou složeny z minimálně tříčlenné odborné poroty (z předsedy a z vybraných pedagogů SŠ, VŠ, případně odborníků z praxe) a tajemníka (zpravidla organizátora soutěže).
- 2) Členy okresní komise SOČ jmenuje kraj na základě návrhu odstupující okresní komise. Délku funkčního období stanovuje kraj. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni.
- 3) V případě, že okresní komise nebyla dosud ustanovena, jmenuje okresní komisi kraj ve spolupráci s krajskou komisí SOČ a s řediteli středních škol v daném okrese.
- 4) Okresní přehlídky SOČ se zúčastňují soutěžící, jejichž práce postoupily ze školní do okresní přehlídky nebo ti, kteří splnili podmínky účasti v případě, že se školní přehlídka neuskutečnila.

Úkolem okresní komise SOČ je:

- stanovit postupový klíč ze školní do okresní přehlídky,
- sledovat průběh a zabezpečovat regulérnost SOČ v okrese,
- propagovat SOČ na školách, koordinovat činnost pověřených učitelů a poskytovat jim podle potřeby odbornou a metodickou pomoc.

Úkolem organizátora okresní přehlídky SOČ ve spolupráci s okresní komisí SOČ:

- je připravit, řídit a vyhodnotit okresní přehlídku,
- podle hodnocení porot určí postupující do krajské přehlídky v souladu s postupovým klíčem (viz čl. 7 – krajská přehlídka)
- po skončení okresní přehlídky SOČ potvrdí v el. systému SOČ postupující soutěžící do krajské přehlídky SOČ,
- tajemníkovi krajské komise SOČ zašle stručné hodnocení okresní přehlídky a počet soutěžících ve školních přehlídkách a v okresní přehlídce.

Čl. 7

Krajská přehlídka a krajská komise

- 1) Pro řízení SOČ v kraji zřizuje kraj krajskou komisi SOČ, která je složena z minimálně tříčlenné odborné poroty (z předsedy a z vybraných pedagogů SŠ, VŠ, případně odborníků z praxe, nebo zástupců okresních komisí SOČ) a tajemníka (zpravidla organizátora soutěže).
- 2) Členy krajské komise SOČ jmenuje kraj na základě návrhu odstupující krajské komise. Délku funkčního období stanovuje kraj. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni. Krajská komise SOČ navrhuje jmenování předsedů a členů porot pro krajskou přehlídku SOČ.
- 3) Krajské přehlídky SOČ se účastní soutěžící, jejichž práce postoupily z okresní přehlídky nebo ze školní přehlídky v případě, že se okresní přehlídka neuskutečnila.

Úkolem krajské komise SOČ je:

- stanovit postupový klíč do krajské přehlídky,
- sledovat průběh a zabezpečovat regulérnost SOČ v kraji,
- koordinovat činnost komisí SOČ nižších stupňů a propagovat SOČ na školách.

Úkolem organizátora krajské přehlídky SOČ ve spolupráci s krajskou komisí SOČ je:

- připravit, řídit a vyhodnotit krajskou přehlídku,
- podle hodnocení porot navrhne postupující do celostátní přehlídky,
- po skončení krajské přehlídky SOČ potvrdí v el. systému SOČ postupující soutěžící do celostátní přehlídky

- tajemníkovi ústřední komise SOČ do 3 dnů po skončení krajské přehlídky zašle stručné hodnocení krajské přehlídky, počet soutěžících ve školních, okresních přehlídkách a krajské přehlídce a výsledkovou listinu krajské přehlídky.

Čl. 8 NPI ČR a ÚK SOČ

Úkolem NPI ČR je:

- 1) zabezpečit přípravu a průběh jednotlivých ročníků SOČ,
- 2) ÚK SOČ – její členy jmenuje na základě návrhu odstupující ÚK SOČ vedení NPI ČR. Délka funkčního období je zpravidla 5 let. Po uplynutí funkčního období mohou být dosavadní členové znovu jmenováni. Ze závažných důvodů lze ukončit členství v ÚK SOČ před vypršením funkčního období. Případné odvolání je možné se souhlasem nadpoloviční většiny členů ÚK SOČ.
- 3) ÚK SOČ si pro průběžné řízení činnosti a projednávání běžných záležitostí ustavuje předsednictvo, které je tvořeno předsedou ústřední komise a třemi místopředsedy, z nichž jeden zastává i funkci předsedy ústřední poroty a tajemníkem soutěže, kterým je pracovník NPI ČR.
- 4) Předsednictvo ÚK SOČ zasedá nejméně jedenkrát ročně.

Úkolem NPI ČR ve spolupráci s ÚK SOČ je:

- na začátku školního roku zpracovat propozice a případně další podklady pro příslušný ročník SOČ,
- zabezpečit odbornou náplň soutěže, připravit a řídit celostátní přehlídku SOČ po odborné stránce,
- navrhnout jmenování předsedů a členů porot pro celostátní přehlídku SOČ pro vyhlášené obory,
- vyhodnotit celostátní přehlídku SOČ,
- na závěr celého ročníku SOČ vyhodnotit jeho průběh a zpracovat hodnotící zprávu,
- koordinovat činnost krajských komisí SOČ, dle možností propagovat SOČ na školách a v médiích, v odborném a pedagogickém tisku,
- vybrat nejlepší práce k publikování, k účasti na mezinárodních soutěžích případně k dalšímu využití,
- úzce spolupracovat s vysokými školami, vědeckými společnostmi a dalšími institucemi zabývajícími se prací s talentovanou mládeží a s podnikatelskou sférou,
- na závěr celého ročníku SOČ vyhodnotit její průběh.

Čl. 9

Celostátní přehlídka SOČ a ústřední porota

- 1) Celostátní přehlídky SOČ se mohou zúčastnit pouze soutěžící, kteří obhájili práci alespoň na dvou nižších soutěžních přehlídkách (školní nebo okresní). Bez obhajoby práce v krajské přehlídce není možný postup do celostátní přehlídky. Do celostátní přehlídky jsou nominovány práce doporučené krajskou komisí SOČ na základě platného postupového klíče uvedeného v propozicích soutěže.
- 2) Ústřední porotu SOČ tvoří předsedové porot jednotlivých oborů a zástupci ÚK SOČ. Předsedu ústřední poroty SOČ jmenuje na návrh ÚK SOČ ředitel NPI ČR.

NPI ČR ve spolupráci s ústřední porotou:

- zajistí regulérnost průběhu celostátní přehlídky SOČ,
- podle hodnocení porot jednotlivých oborů vyhlásí výsledky soutěže.

Čl. 10

Poroty

Ve vyhlášených oborech hodnotí práce soutěžících minimálně tříčlenné poroty složené z učitelů středních a vysokých škol, vědeckých pracovníků a dalších odborníků. Pro hodnocení příbuzných oborů je možné na úrovni školních, okresních a krajských přehlídek SOČ s ohledem na počet soutěžících v jednotlivých oborech sestavit jednu porotu.

Poroty na základě návrhu příslušné komise svým podpisem schvalují:

- pro školní přehlídku SOČ – ředitel školy,
- pro okresní a krajskou přehlídku SOČ – kraj,
- pro celostátní přehlídku SOČ – garant soutěže, ředitel NPI ČR,

Úkolem poroty je zejména:

- předem prostudovat všechny soutěžní práce ve svém oboru,
- aktivně se účastnit obhajob soutěžních prací,
- stanovit jednoznačné pořadí soutěžních prací (jedna práce na jedné pozici) a určit úspěšné řešitele,
- rozhodnout o postupu řešitelů do vyššího soutěžního kola,
- navrhnout udělení zvláštních ocenění.

Čl. 11

Účast v mezinárodních soutěžích

- 1) Soutěžící, kteří se umístí na předních místech na celostátní přehlídce SOČ, mohou být vybráni k účasti v obdobných mezinárodních soutěžích.
- 2) Soutěžící při pobytu v zahraničí doprovází zpravidla vybraný člen ÚK SOČ s patřičnými jazykovými znalostmi, které odpovídají požadavkům uvedeným v materiálech mezinárodních soutěží.
- 3) Jeho povinností je zabezpečit vzornou reprezentaci České republiky, dbát na bezpečnost soutěžících, poskytnout pomoc a podporu účastníkům soutěže a plnit funkci pedagogického dozoru po dobu pobytu účastníků na mezinárodní soutěži.

ČÁST TŘETÍ

Čl. 12

Ochrana autorských práv

- 1) Organizátoři soutěžních přehlídek SOČ zabezpečí ochranu autorských práv podle platných předpisů a zákonů ČR.
- 2) Pokud autor práce použil k napsání části textu generativní AI nebo technologii podporovanou AI, musí být tato část textu označena odlišně od vlastního textu autora a příslušně citována s odkazem na to, že daná část byla generována AI nebo technologií podporovanou AI.

ČÁST ČTVRTÁ

Čl. 13

Bezpečnost a hygiena práce při soutěži

Dozor nad žáky po dobu dopravy na okresní, krajské a celostátní přehlídky SOČ a z těchto akcí zajišťuje vysílající škola, pokud se se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak. V průběhu soutěže přejímá dozor nad žáky organizátor, který určí začátek a konec tohoto dozoru.

ČÁST PÁTÁ
Čl. 14
Závěrečná ustanovení

Zrušuje se organizační řád soutěže Středoškolská odborná činnost č. j. MŠMT-20410/2016-1

Tento organizační řád nabývá účinnosti dnem podpisu.

V Praze 27. listopadu 2023

Mgr. Ivo Jupa
ředitel NPI ČR

prof. Ing. Jakub Fischer, Ph.D.
předseda ústřední komise SOČ